IGAPE

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE ECONOMÍA E FACENDA

PROXECTO DE DESENVOLVEMENTO INTEGRAL DAS COMARCAS DE FERROL, EUME E ORTEGAL. 2007-2011

12 de Marzo de 2007

AS COMARCAS VEN SUFRINDO DIVERSAS CRISES E RECONVERSIÓNS DENDE OS ANOS 80

Varios plans para o fomento empresarial sucedéronse sen éxito ata hoxe

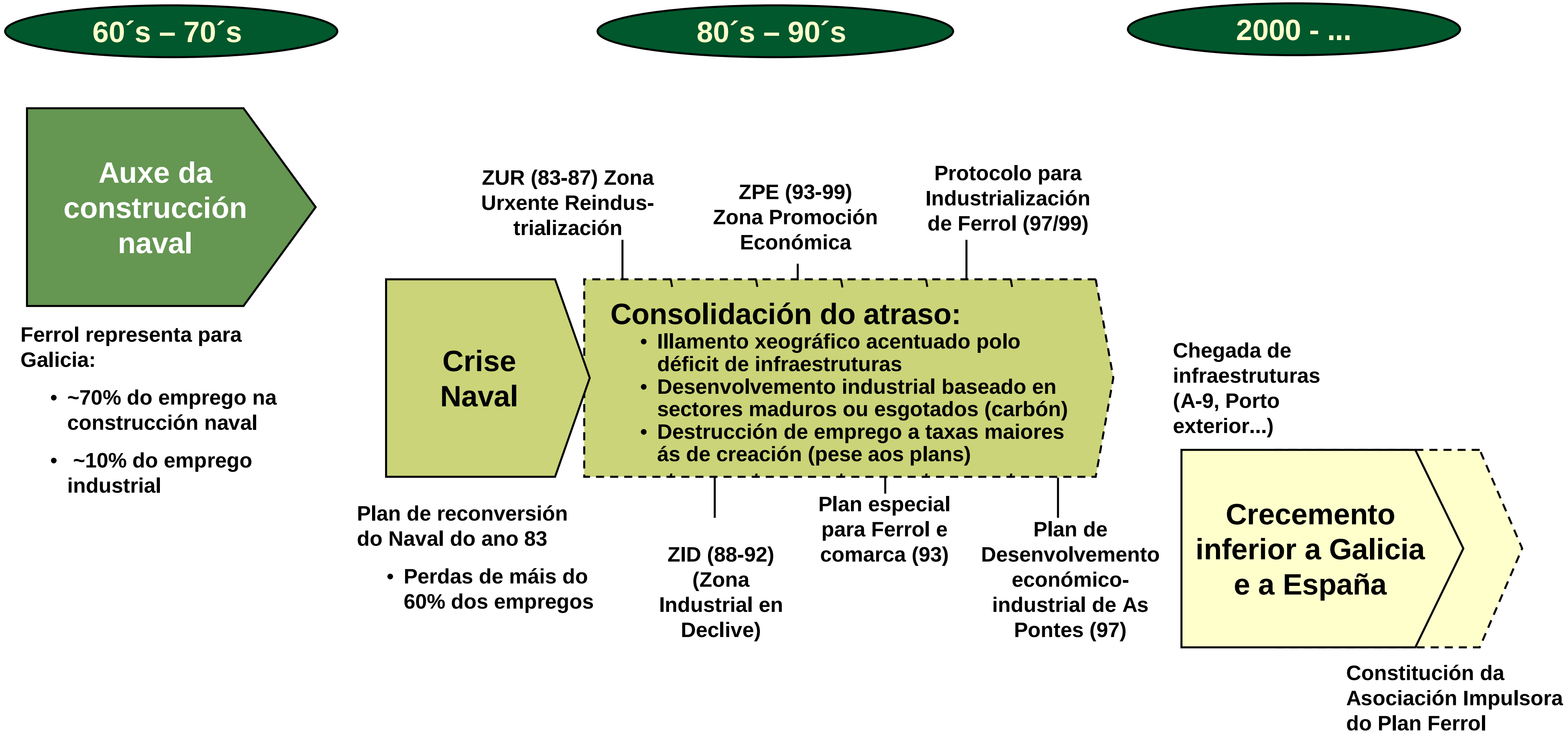

O CRECEMENTO DAS COMARCAS VEN SENDO INFERIOR AO DO CONXUNTO DE GALICIA E DE ESPAÑA

O crecemento 00-04 é o maior dende os 80

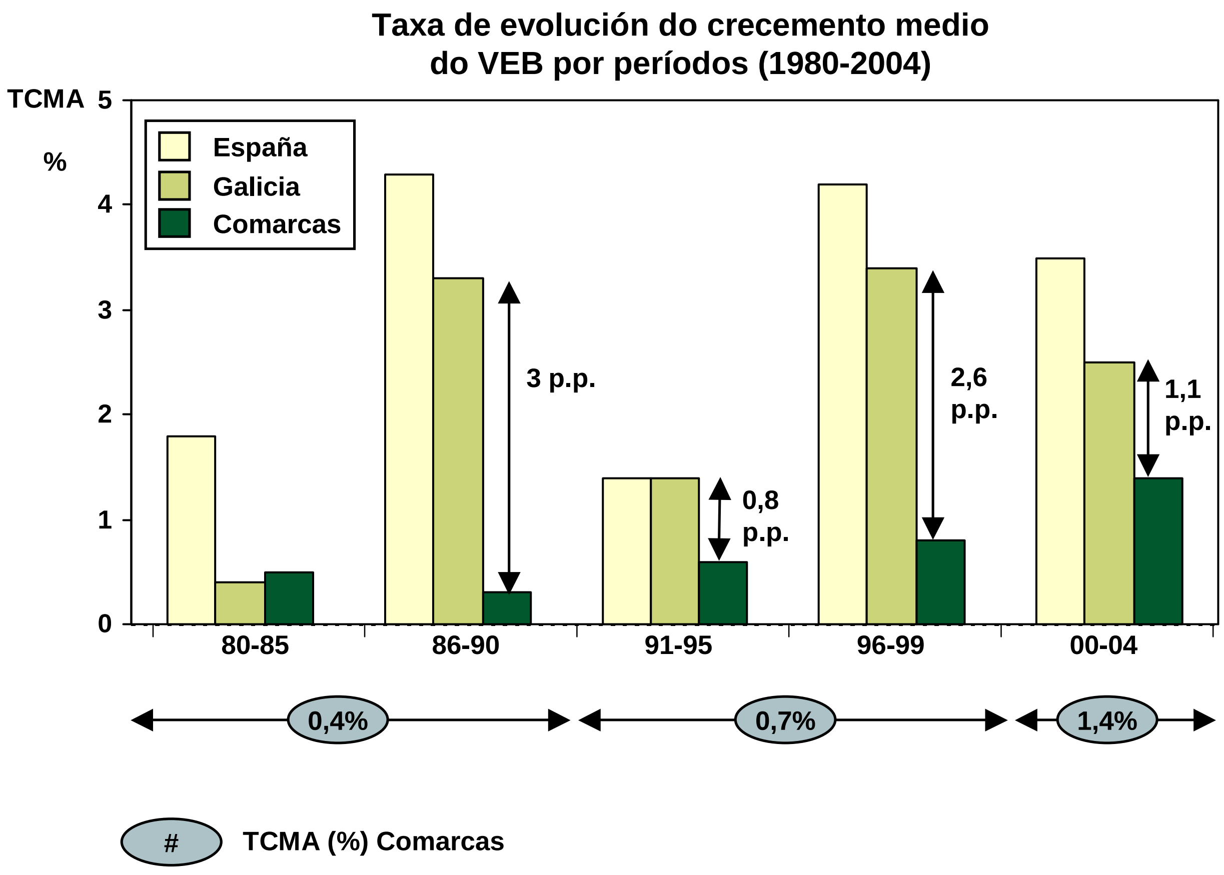

- **Amortización de postos de traballo en industria e agricultura que non é recuperada polo sector servicios**
  - **cunha perda neta de ~2.500 postos de traballo entre 1980 e 2005**
- **A falta de oportunidades no mercado de traballo provoca un descenso da poboación(1)**
  - **as comarcas perderon no período entre 1980 e 2005 uns 19.000 hab.**

(1) A partires de 2001 moderase o decrecemento pola chegada de inmigración estranxeira
Fonte: INE, IGE, Anuario La Caixa, Anuario Caixanova

AS COMARCAS ATÓPANSE NO INTRE PROPICIO PARA DEFINIR E EXECUTAR CON ÉXITO UN PLAN DE DESENVOLVEMENTO

Actualmente converxen factores que favorecen a implantación dun Plan de Desenvolvemento...

- **Chegada de infraestruturas chave[(2)] así como os proxectos de reforzo e complemento das mesmas**
- **Constitución da Asociación Impulsora do Plan Ferrol, coa participación de representantes de todos os axentes sociais**
- **Vontade política e coordinación entre Institucións**
- **Conxuntura xeral favorable das economías, que non inhibirá a inversión como en plans anteriores**

... e que se completan aplicando as Leccións Aprendidas de actuacións e plans anteriores[(1)]

- **O incentivo á inversión empresarial a base de subvencións a fondo perdido ou incentivos económicos é insuficiente**
- **O Plan de Desenvolvemento debe ser Integral, incluíndo incentivos económicos e actuacións en materia de infraestruturas e medidas para o desenvolvemento sociocultural**
- **É necesario contar coa coordinación de tódolos participantes no desenvolvemento das Comarcas: Administracións públicas e axentes socioeconómicos**

(1) ZUR (83-87) Zona Urxente Reindustrialización; ZID (88-92) (Zona Industrial en Declive); Plan especial para Ferrol e comarca (93); ZPE (93-99) Zona Promoción Económica; Plan de Desenvolvemento económico-industrial de As Pontes (97); Protocolo para Industrialización de Ferrol (97/99)
(2) Finalización da A-9; en construcción a AG-64 a Vilalba que conectará coa Transcantábrica; finalización da primeira Fase do Porto Exterior

AS COMARCAS POSÚEN VANTAXES DIFERENCIAIS QUE FAVORECEN O DESENVOLVEMENTO ECONÓMICO

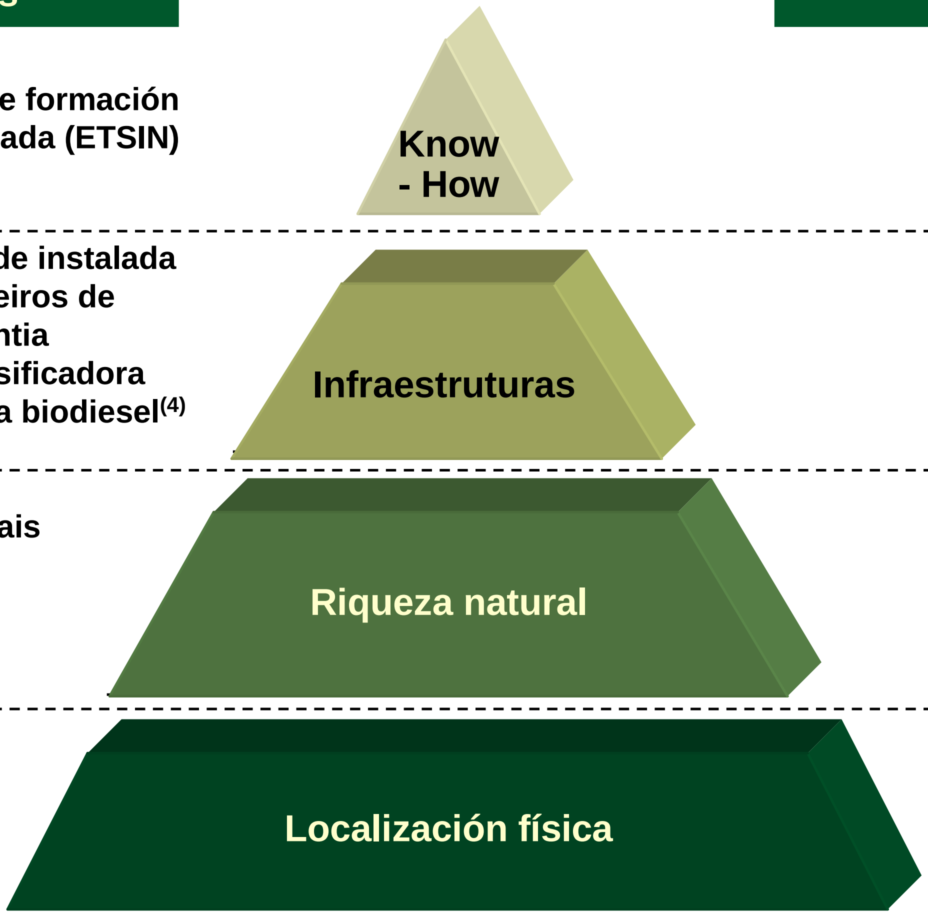

Vantaxes diferenciais		Sectores
Existencia de man de obra cualificada	Centros de formación especializada (ETSIN)	• Acuicultura • Eólico • Loxística • Naval • Téxtil
Loxística • Porto (int. y ext.) - estradas[1] - aeroporto[2] - ferrocarril[3]	Capacidade instalada • Estaleiros de Navantia • Regasificadora • Planta biodiesel[4]	• Naval • Loxística • Biocombustibles
Aproveitamento de recursos naturais • Rías (Ferrol e Ortigueira) • Puntos de interese turístico • Masa e residuos forestais		• Acuicultura • Biomasa • Turismo
Proximidade a puntos de forte actividade económica • Autoestradas do Mar • Centro loxístico de Inditex		• Loxística • Naval • Téxtil

(1) A-9 con conexión a Vigo e Lisboa, e a Madrid coa A-6; AG-64 con conexión a As Pontes e en construcción a continuación a Vilalba onde conectará coa Transcantábrica
(2) A 30 min. (A Coruña) e a 50 min. (Santiago)
(3) Conexión ffcc no porto interior
(4) En construcción no Porto Exterior

O CRECEMENTO VIRÁ DETERMINADO POLO DESENVOLVEMENTO DOS SECTORES MOTOR E DE FUTURO

Os sectores soporte son unha importante fonte de emprego a manter

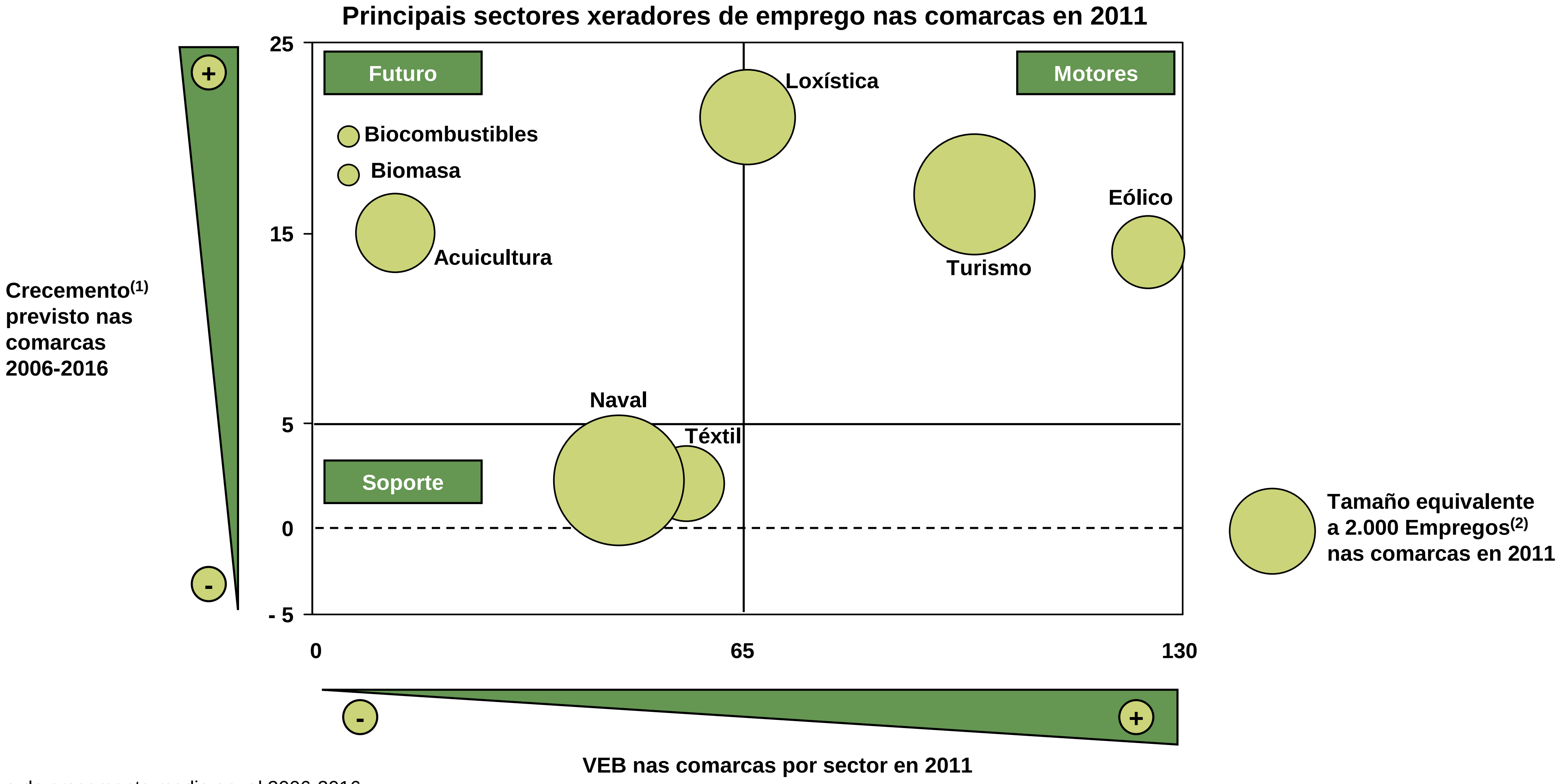

(1) Taxa de crecemento media anual 2006-2016
(2) Inclúe empregos directos e indirectos

11 INICIATIVAS CHAVE PARA IMPULSAR O DESENVOLVEMENTO ECONÓMICO DAS COMARCAS DE FERROL, EUME E ORTEGAL

			Iniciativas
Sectores	Motor	1	Consolidación do sector Eólico
		2	Desenvolvemento do sector Turístico
		3	Potenciación do sector Loxístico entorno ao desenvolvemento do Porto exterior
	Futuro	4	Apoio ao desenvolvemento do sector da Acuicultura
		5	Apoio ao desenvolvemento da Biomasa
		6	Apoio ao desenvolvemento do sector dos Biocombustibles
	Soporte	7	Mantemento do sector Naval e a súa industria auxiliar
Medidas transversais		8	Dotación de Solo Industrial
		9	Mellora das Infraestruturas
		10	Fomento do I+D+i
		11	Creación dunha Oficina Xestora do Plan Ferrol

1 EÓLICO: CAPACIDADE PARA DOBRAR SEU TAMAÑO NO 2011

Potencial de crecemento do sector eólico nas comarcas

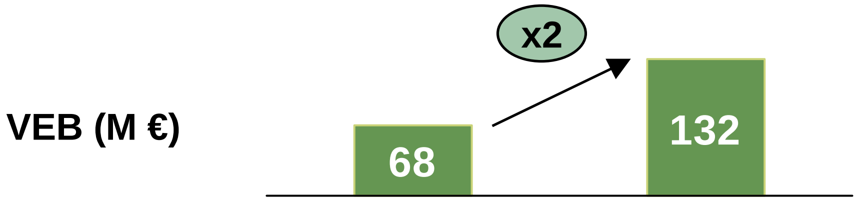

	2006E	2011
Emprego	~850	~1.450

- As comarcas e Galicia representan unha historia de éxito no sector en potencia instalada
- O cal atraeu moitas empresas que fan que as comarcas posúan un know-how diferencial
- O porto é unha chave para a exportación

Principais pancas de actuación

Consolidar e potenciar o tecido empresarial eólico presente nas comarcas mediante

- <u>Constituír un clúster eólico</u> con sede nas comarcas e coordinado co clúster do naval
- <u>Atraer empresas</u> de referencia ou tractoras ás comarcas aproveitando unha posible liberación de solo estratéxico en Fene
- <u>Apoiar a internacionalización</u> das empresas das comarcas dando a axudas á apertura de novos mercados (participación feiras, eventos, etc...)

Nota: O VEB e o emprego xerado non inclúe a explotación dos parques eólicos actuais ou a posible construcción de novos

② TURISMO: APORTARÁ AO VEB MÁIS DO TRIPLE NO 2011

Potencial de crecemento do sector turístico nas comarcas

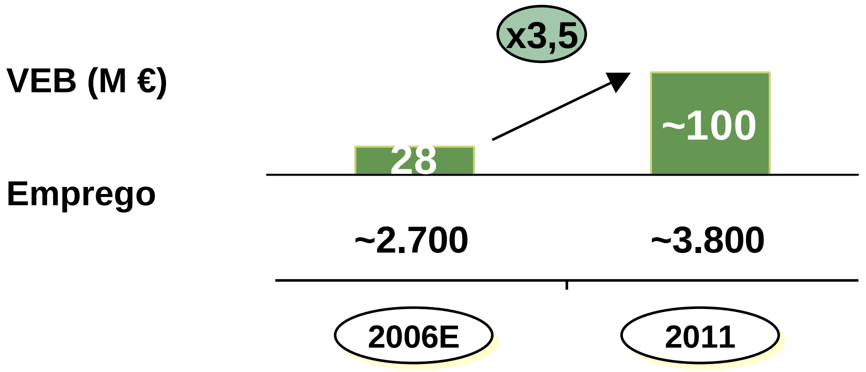

- As comarcas comparten con Galicia os valores turísticos que as converten nun dos destinos mellor valorados
- Os recursos naturais das comarcas e a chegada de infraestruturas dinamizarán o turismo residencial e non residencial(1)

Principais pancas de actuación

Converter o sector turístico nunha fonte de crecemento sostible

- Redactar un plan de ordenación territorial que permita acadar un modelo de turismo ordenado
- Definir un Plan Turístico específico incluíndo a creación dunha imaxe de marca e a súa promoción
- Rehabilitar e acondicionar iconos turísticos
  - Museo da Construcción Naval (Ferrerías)
  - estudo de usos alternativos doutros edificios históricos da zona de arsenais militares e castelos
- Atraer a inversores hoteleiros ás comarcas
- Formar man de obra especializada

(1) Poderase aproveitar tamén como pulo o feito da declaración da Ría de Ferrol, e das comarcas de Ferrol e Ortegal como Destino Piloto para a aplicación dun Plan de Dinamización do producto Turístico impulsado polo Goberno Central, autonómico, provincial e entes locais que prevé 3,5M€ para actuacións de mellora dos servizos e productos turísticos da zona

Nota: Os datos do turismo inclúen o VEB e os empregos xerados pola construcción de establecementos e segundas residencias

3 LOXÍSTICA: MULTIPLICARÁ POR 5 AS SÚAS ACHEGAS AO VEB E AO EMPREGO NO 2011

Potencial de crecemento do sector loxístico nas comarcas

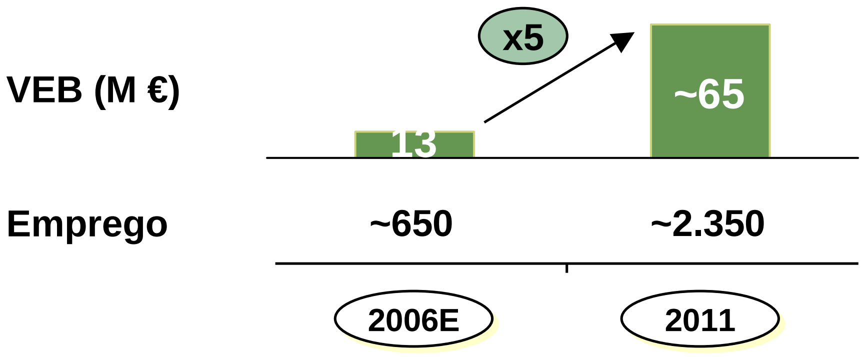

- O novo porto exterior posúe unha serie de características que permiten todo tipo de tráficos
- As novas infraestruturas dotarano de intermodalidade e farano competitivo
- A localización privilexiada favorece a actividade

Principais pancas de actuación

Potenciar o sector loxístico ao abeiro do desenvolvemento do porto exterior de Ferrol

- Dinamizar a actividade nas novas instalacións portuarias de Caneliñas
  - apoiar a captación de tráficos de navieiras (sobre todo transbordo)
  - apoiar a captación de tráficos de importación e exportación de empresas e institucións da área de influencia do porto
- Seguimento do avance das obras da Zona de Actividades Loxísticas de Mandiá-Leixa(1) e dos accesos á dársena
  - por estrada e ferrocarril

(1) A AP de Ferrol acordou iniciar a licitación para a contratación dunha asistencia técnica para a redacción do proxecto sectorial e de urbanización da ZAL de Mandiá-Leixa

SECTORES DE FUTURO: APOSTA POLO SEU CRECEMENTO E POTENCIAL DE CONTRIBUCIÓN

Potencial de crecemento dos sectores de futuro nas comarcas		Principais pancas de actuación
4 Acuicultura	• Características das Rías das comarcas favorables ás actividades • Potencial de crecemento elevado nas comarcas a 2011 - ~7,5 M€ de VEB adicional - ~600 empregos adicionais	• Concesión de licencias novas para a instalación de bateas • Atracción de empresas ás comarcas • Garantir a calidade da auga para o desenvolvemento da acuicultura e o marisqueo (depuradoras)
5 Biomasa	• As comarcas contan con recursos abondo para biomasa • Potencial de crecemento a 2011 - ~5 M€ de VEB adicional - ~125 empregos adicionais	• Atracción e envolvemento de empresas líderes para que fagan de tractoras nás comarcas • Creación de bancos de terras - promover a cesión de terras para optimizar o aproveitamento dos residuos forestais
6 Biocombustibles	• Están en marcha proxectos de producción de biocombustibles(1) que potenciarán o sector a 2011 - ~6 M€ de VEB adicional - ~150 empregos adicionais	• Atracción e envolvemento de empresas líderes para que fagan de tractoras nás comarcas

(1) Coma o confirmado de Entabán (no porto exterior de Ferrol)

7 A APOSTA POLA DIVERSIFICACIÓN E A TECNIFICACIÓN DA INDUSTRIA AUXILIAR MELLORARÁN A POSICIÓN DO SECTOR NAVAL

O naval é un sector fortemente presente nas Comarcas que é preciso manter

Man de obra especializada

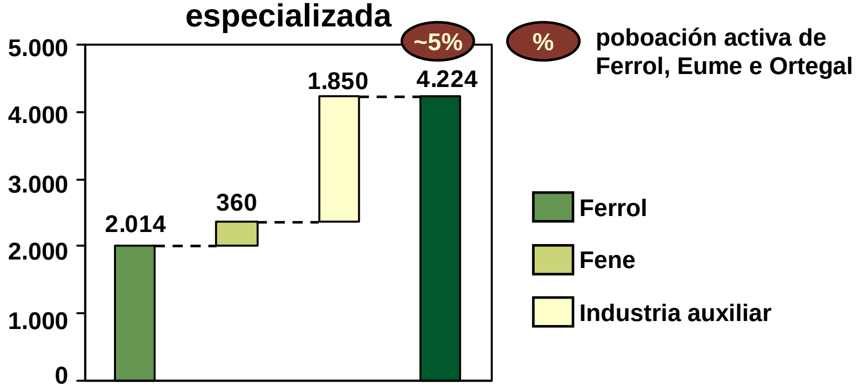

Principais pancas de actuación para o sector soporte (Naval)

- Crear o Centro Tecnolóxico do Naval en Ferrol (no CIS de A Cabana)
  - Administración, Universidade e empresas
- Aumentar a capacidade competitiva da industria auxiliar nas comarcas mediante o apoio a
  - consolidación
  - diversificación
  - tecnificación
- Análise de outros usos do chan industrial dispoñible en Fene
  - posibilidade de liberación de espacio para usos doutras industrias coma a eólica ou a maremotriz
  - procura de inversores e posta a disposición da iniciativa privada das actividades que non sexan nucleares do negocio de Navantia(1)
- Asegurar un nivel de carga de traballo adecuado ás instalacións da Ría de Ferrol

(1) Turbinas e aeroxeradores

AS INICIATIVAS SECTORIAIS RECOMENDADAS PODERÍAN SIGNIFICAR UN INCREMENTO ADICIONAL ~200 M € DE VEB EN 2011

E unha creación duns 4.400 empregos adicionais

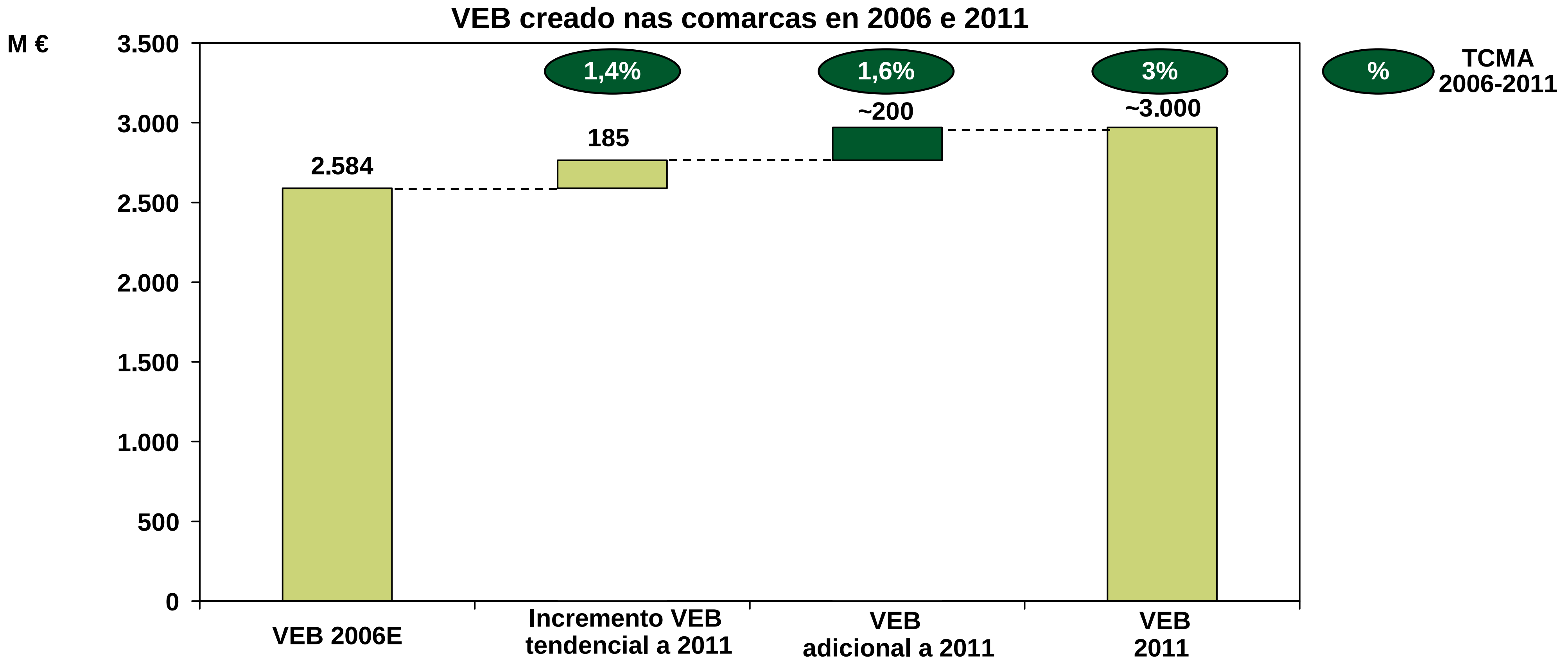

A creación de VEB adicional permitiría máis que triplicar a taxa anual de crecemento entre 1990 e 2004 e máis que cuadriplicar a do período 1980-2004, posicionando ás comarcas nunha senda de crecemento anual do ~3%

DETERMINADAS ACTUACIÓNS TRANSVERSAIS SON INDISPENSABLES PARA O DESENVOLVEMENTO DAS COMARCAS

	Liñas de actuación
8 Dotación de solo industrial	• Construcción dunha Zona de Actividade Loxística (ZAL) en Mandiá-Leixa (prevista para 2008-2009)
9 Mellora das infraestruturas	• Finalización de la conexión Ferrol-Transcantábrica (2009) • Vial de alta capacidade Ferrol-San Cibrao (2009) • Construcción de accesos - ao Porto exterior por estrada (2008) e ffcc (sen data) - á ZAL por estrada e ffcc (previstas para 2008-2009) - ao resto de polígonos industriáis(1) (2007-2008) • Saneamiento da Ría de Ferrol (depuradoras e colectores) para 2009 • Establecementos hostaleiros
10 Fomento do I+D+i	• Definición dun programa de incentivos e subvencións aos investimentos en I+D+i para as comarcas
11 Creación dunha Oficina Xestora do Plan Ferrol	• Apertura da Oficina Xestora do Plan Ferrol na cidade de Ferrol

(1) Río do Pozo (acceso de 1-2 Km. á AP-9 e ao ramal de acceso ao porto exterior, proxectado para finalizar a finais de 2007); Vidrieiro (acceso de 3 Km. á AP-9); Penapurreira e Os Airios (accesos de ~1Km. cada un á AG-64 a executar coa propia autovía ao seu paso polo Concello de As Pontes)

ALGÚNS FITOS PÓDENSE ACADAR E COMUNICAR A CURTO PRAZO

Xerando credibilidade no Plan Ferrol e dotando de pulo á implantación

"Quick Wins" Realizables e comunicables a curto prazo

- Análise de outros usos do chan industrial dispoñible en Fene
  - liberación de espacio para usos doutras industrias coma a eólica ou a maremotriz
  - procura de inversores e posta a disposición da iniciativa privada das actividades que non sexan nucleares do negocio de Navantia
- Apoio a través do clúster á industria auxiliar do naval para maior diversificación e tenificación
- Constitución de un clúster eólico con sede nas comarcas e coordinación co do naval
- Definición dun Plan Turístico para as comarcas
  - creación dunha marca específica e comezo da promoción
- Definición dun plan de Ordenación Territorial para o desenvolvemento do turismo
- Crear o Centro Tecnolóxico do Naval no CIS de A Cabana-Ferrol
- Asegurar un nivel de carga de traballo adecuado ás instalacións da Ría de Ferrol
- Comunicación de infraestruturas chave para o porto exterior (ZAL e accesos)
- Selección de iconos turísticos:
  - Museo da Construcción Naval e instalacións hostaleiras
- Atracción de inversión de proxectos chave de Biocombustibles e Biomasa para las comarcas
- Comunicación pre-acordos con navieiras e empresas de captación de tráficos ao porto
- Constitución da Oficina Xestora do Plan Ferrol en Ferrol

A OFICINA XESTORA PARA AS COMARCAS FOCALIZARASE NA IMPLANTACIÓN DO PLAN DE ACCIÓN

Realizando tamén tarefas de promoción empresarial e de seguimento da actividade

Oficina Xestora Ferrol, Eume e Ortegal

- Coordinación e seguimento da execución do Plan(1)
- Revisión/ medidas correctoras
- Seguimento da actividade económica das comarcas
- Identificación de oportunidades de creación empresas/ emprego

Desenvolvemento do Plan Ferrol

Administración e xestión de axudas

- Fiestra única de información e promoción de axudas públicas
- Xestión e avaliación técnica das propostas
- Difusión de mellores prácticas, experiencias nas comarcas, etc.

Oficina de Atracción: Desenvolvemento de empresas/ proxectos

- Consultoría e asesoramento en novos proxectos
- Procura de inversores e fontes de financiamento
- Podería apoiar a "viveiros" de empresas nas comarcas

A posta en marcha do Plan esixe a dotación de recursos financeiros e persoal con adicación plena

(1) Supervisión da captura de VEB e emprego previsto

O ENVOLVEMENTO DAS INSTITUCIÓNS DAS COMARCAS E DE GALICIA COMPLEMENTARÍAN A ACTIVIDADE DA OFICINA XESTORA

Aportando maior eficacia á promoción das iniciativas e á estabilidade do Plan

Participantes potenciais

Responsabilidade	Promoción	Estabilidade L/P
Oficina Xestora Ferrol, Eume e Ortegal	Xunta de Galicia	Axentes socio-económicos e políticos das comarcas

- Consellería de Economía e Facenda
    - IGAPE

Consello do IGAPE

- Consellerías
    - Innovación e Industria
    - Política Territorial, Obras Públicas e Transportes
    - Pesca e Asuntos Marítimos
    - Traballo
    - Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible
    - Medio Rural
- IGE

Comité Asesor

- Asociación Impulsora do Plan Ferrol
    - Cámara de Comercio
    - Asociacións de empresarios: CEF e CEFEOR
    - Sindicatos: UGT, CCOO, CIG
- Entes a se coordinar arredor da Asociación
    - Autoridade Portuaria de Ferrol-San Cibrao
    - Universidade
    - principais Concellos das comarcas(1)

A participación institucional esixiría unha adicación específica do Consello do IGAPE e que arredor da Asociación Impulsora do Plan Ferrol (Comité Asesor) se coordinen outras institucións

(1) Cabeceiras de comarca e municipios que superen os 10.000 habitantes: Ferrol, Narón, Fene, Ortigueira e As Pontes

TOMA DE DECISIÓNS DELEGADA NA OFICINA XESTORA E REFERENDADA NO COMITÉ DE COORDINACIÓN

Equilibrando a participación e o consenso coa axilidade de actuación

Oficina Xestora

Coordinación e seguimento do día a día

- Seguimento do cadro de mando do Plan
- Avaliación da eficacia das iniciativas
- Proposta de novas accións/ medidas correctoras
- Identificación de oportunidades de creación de empresas/ emprego
- Información periódica á Dirección do IGAPE dos avances nas iniciativas

Consello do IGAPE

Obxectivos

- Información da execución dos principais fitos do Plan
- Demanda de colaboración para actuacións que exceden as competencias da C. Economía(1)
- Coordinación de iniciativas onde participen varias Consellerías

Composición

- Oficina Xestora
- Membros do Consello do IGAPE
  - poderá ter algún invitado si as circunstancias o requiren(2)

Periodicidade

- Trimestral(3)

Os axentes socio-económicos e políticos das comarcas tomarán partido como membros do Comité Asesor do Plan Ferrol da Oficina Xestora liderados pola Asociación Impulsora do Plan Ferrol

(1) Inclúe a promoción das relacións con institucións representativas
(2) A convocar segundo as necesidades marcadas pola axenda do Comité; p. ex. algún membro do IGVS para temas de Solo Industrial
(3) Posibilidade de convocatoria extraordinaria para actuacións que así o demanden

AS COMARCAS CRECERÁN UN 16% ATA 2011 XERANDO UN VEB DE ~3.000 M € E CREANDO MÁIS DE 4.400 EMPREGOS

Diversificando as bases das súas economías ampliando os sectores motor

	Situación Hoxe		Situación a 2011
VEB xerado	2584 M€	+ 16%	~3.000 M€
Emprego	64.000	+4.400	~68.400
Crecemento das comarcas	+ 1,4% (00-04) + 0,9% (90-04) + 0,7% (80-04)	x2,2 x3,2 x4,3	+ 3%
Bases da economía	• Dependencia do Naval e dos servizos (comercio minorista)		• Motores: Eólico, Turismo e Loxística • Futuro: Acuicultura; Biomasa / Bicombustibles • Soporte: Naval

É necesaria a contribución de tódalas forzas vivas das comarcas e unha continuidade no tempo da vontade política para acadar os obxectivos do plan